

Lesbrief bij de voorstelling
Reinaert de V.

Holland Opera
Duda Paiva Company
New European Ensemble

Beste docent,

Binnenkort bezoek je met je leerlingen de voorstelling *Reinaert de V.* van Holland Opera in coproductie met Duda Paiva Company en het New European Ensemble. In deze lesbrief vindt je introductie-, voorbereidende- én verwerkingsopdrachten die je met de leerlingen in de klas kan uitvoeren.

Inhoud:

- pagina 2 Introductie
- pagina 3 Voorbereiding
- pagina 5 Verwerking
- Bijlage PowerPointpresentatie

Veel plezier, en tot snel in het theater!

Introductie

➔ Wanneer?	Twee weken voorafgaand aan het voorstellingsbezoek
➔ Waar?	In de klas
➔ Benodigdheden	De bijhorende PowerPointpresentatie op het digibord, pen en papier

Open de PowerPoint presentatie (**DIA 1**) op het digibord en houdt zelf deze lesbrief bij de hand. Introduceer in de klas dat jullie binnenkort naar de voorstelling *Reinaert de V.* gaan kijken. Ter introductie kan het volgende tekstje (voor)gelezen worden (**DIA 2**):

*Koningin Nobel houdt **Hofdag**. Alle dieren klagen over de **kwaadaardige streken** van Reinaert de Vos. Bruun de Beer en Tibeert de Kater moeten Reinaert gaan halen, maar hij is ze telkens te slim af. Pas als zijn dochter Rosseline aandringt verschijnt Reinaert aan het **gerechtshof**. Reinaert wordt **veroordeeld**... Hij lijkt koningin Nobel met **een subliem verhaal** te overtuigen van zijn onschuld. Maar Reinaert heeft 1 persoon onderschat: zijn dochter.*

Kennen de leerlingen alle woorden die in dit tekstje gebruikt worden? Neem onderstaand lijstje met elkaar door.

BEGRIP:

- Hofdag
- Kwaadaardige streken
- Gerechtshof
- Veroordeeld
- Een subliem verhaal

BETEKENIS:

Een dag waarop de baas van een land het volk uitnodigt om te vertellen wat er allemaal in het land gebeurt. Ze mogen dan al hun klachten indienen.

Gemene maar slimme plannetjes.

Het gerechtshof is een rechtbank. Dat is de plek waar door rechters bepaald wordt of een verdachte in een zaak schuldig of onschuldig is.

In de rechtbank kan de verdachte veroordeeld worden. Dit betekent dat diegene schuldig is volgens de rechters en een straf krijgt.

Een bijzonder goed verhaal.

Bekijk nu deze 'making of' video (**DIA 3**):

[The making of Reinaert de V. - YouTube](#)

VRAAG: Waarschijnlijk is het inmiddels wel duidelijk geworden dat jullie in de voorstelling veel dieren gaan zien. Welke dieren gaan er voorbijkomen denken jullie?

ANTWOORD: *In de video zien jullie Bruun de **beer**, Rosseline het **vosje** (de dochter van Reinaert), de **mol** en een kleine glimp van het hazenhoofd van Cuwaert de **haas**. In het tekstje lezen jullie daarnaast over: Koningin Nobel (een **leeuwin**) en Tibeert de **kater**.*

VRAAG: Wat zijn de verwachtingen na het zien van de video's en het lezen van het tekstje? Wat denken de leerlingen dat *Reinaert de V.* voor een voorstelling zal zijn?

Nu hebben jullie samen bedacht wat jullie verwachten te gaan zien. Nadat jullie de voorstelling hebben gezien komen we daar nog even op terug. Dus schrijf het ergens op of maak een filmpje of spraakmemo waarin jullie je verwachtingen uitspreken.

Opdrachten vooraf

- Wanneer? Ongeveer een week voorafgaand aan het voorstellingsbezoek
- Waar? In de klas
- Benodigheden De bijhorende PowerPointpresentatie op het digibord, pen en papier, PDF bestand: *Theaterspelregels*

- Bekijk nu deze educatievideo vol interviews met de makers van *Reinaert de V.* om nog meer te weten te komen over wat jullie gaan zien (DIA 4):

[Reinaert de V. Educatie - YouTube](#)

In de video staan een paar vragen / kleine opdrachtjes die jullie in de klas kunnen behandelen. Tip: zet de video even op pauze en ga in gesprek, kijk daarna weer verder.

In de video werd verteld dat het verhaal over *Reinaert de Vos* enorm oud is. De eerste versie is geschreven door een schrijver die 'Willem' heet. Verder weten we eigenlijk niks over hem, dat komt doordat het zo lang geleden is dat hij leefde. Het verhaal over *Reinaert de Vos* schreef hij dan ook niet in de Nederlandse taal die wij kennen. Hij schreef het in het 'Middelnederlands' en de titel was: *Van den vos Reynaerde*.

- Probeer hardop het onderstaande stukje uit het originele verhaal in het Middelnederlands te lezen (DIA 5):

REYNAERT ES TREKERE ENDE EEN DIEF
HINE HEEFT OEC NIEMENE SO LIEF
NO DEN CONINC, MIJNE HEERE
HINE WILDE DAT HI LIJF ENDE EERE
VERLORE, MOCHTIRE AN WINNEN

VRAAG: Lukt het jullie om deze regels te vertalen naar het Nederlands van nu? Wat denken jullie dat er staat? Probeer zin voor zin te vertalen en schrijf het op.

- Lees de tekst nu nog een keer zin voor zin met de vertaling erbij. Klopt jullie eigen vertaling een beetje? (DIA 6):

ANTWOORD:

Middelnederlands:

REYNAERT ES EEN TREKERE ENDE EEN DIEF
HINE HEEFT OEC NIEMENE SO LIEF
NO DEN CONINC, MIJNE HEERE
HINE WILDE DAT HI LIJF ENDE EERE
VERLORE, MOCHTIRE AN WINNEN

Nederlands:

Reinaert is een bedrieger en een dief
Hij heeft ook niemand lief*
(Zelfs) niet de koning, mijn heer
Hij zou willen dat hij (*de koning*) leven en eer
zou verliezen, mocht hij er zelf aan winnen**

**heeft niemand lief* betekent: er is niemand waar *Reinaert* van houdt.

***er zelf aan winnen* betekent: er zelf beter van worden. *Reinaert* zou het dus prima vinden als de koning zijn leven en zijn eer zou verliezen, als hij er zelf beter van zou worden.

Dat het originele verhaal al zo oud is betekent ook dat er inmiddels al heel veel versies bestaan. De naam van *Reinaert de Vos*, en hoe je die schrijft, verandert ook zo nu en dan.

➔ Zoek de verschillen! (DIA 7)

VRAAG: In de voorstelling die jullie gaan zien heet het hoofdpersonage **Reynaert de Vos** maar de titel is **Reinaert de V**. Waarom denken jullie dat dat is? Waarom wordt de “achternaam” afgekort tot één letter?

ANTWOORD: Dat is omdat Reynaert in de voorstelling de verdachte in een rechtszaak is. Wanneer iemand verdacht wordt van erge misdaden wordt de achternaam afgekort om de verdachte en diens familie te beschermen. Het wordt op die manier niet helemaal duidelijk om wie het precies gaat. Aan de titel kan je dus meteen zien dat er in de voorstelling een rechtszaak zit!

➔ Nu zijn jullie bijna helemaal voorbereid op het voorstellingsbezoek. Nog één laatste opdracht: Open het document *Theaterspelregels* op het digibord en neem ze met elkaar door. Zo weten jullie precies wat te verwachten op de dag van het voorstellingsbezoek!

Veel plezier bij de voorstelling! Open dit document opnieuw wanneer jullie terug op school zijn. Ga dan verder met de verwerkingsopdrachten op de volgende pagina.

Opdrachten achteraf

- ➔ Wanneer? Op dezelfde dag als, of een dag na het voorstellingsbezoek
- ➔ Waar? In de klas
- ➔ Benodigdheden De vooraf opgeschreven / opgenomen verwachtingen, schrijf- / teken- / knutselspullen.

Het voorstellingsbezoek is geweest! Tijd om na te praten over wat jullie hebben beleefd.

- ➔ Bedenk allemaal welk moment uit de voorstelling je het meest is bijgebleven. Deel deze momenten met elkaar en probeer uit te leggen waarom dat stukje voor jou opviel.
- ➔ Tijdens de voorbereiding hebben jullie opgeschreven of opgenomen wat jullie verwachtingen waren. Kijk daar nu samen op terug.

VRAAG Welke verwachtingen bleken te kloppen? En wat was er allemaal anders dan verwacht?

- ➔ Dan hebben we nu nog een paar vragen voor jullie. Hier kunnen jullie klassikaal over in gesprek gaan maar het kan ook goed in kleinere groepjes van 3 tot 5 leerlingen.

VRAGEN

- Wat vond je van het personage Reinaert? Wat voor iemand is hij? En hoe kon je dat horen/zien?
- Welk personage (of welke pop) vond je het leukste? Waarom?
- Probeer de muziek die je gehoord hebt eens te omschrijven. Hoe klonk het? Wat vond je ervan?
- Wat heb je gezien? Hoe zagen het decor en de kostuums eruit? Wat vond je ervan?

- ➔ Leg met elkaar vast hoe jullie het bezoek aan Reinaert de V. hebben ervaren in een gezamenlijk dagboekkunstwerk! Iedereen maakt een onderdeel. Laat de leerlingen zelf kiezen hoe ze hun ervaring willen uiten. Je kan:
 - Schrijven, bijvoorbeeld over je favoriete moment uit de voorstelling
 - Tekenen, bijvoorbeeld je favoriete personage, een van de instrumenten of iets van het decor
 - Allebei kan natuurlijk ook!

Stap 1: Ieder voor zich aan de slag met schrijven en/of tekenen.

Stap 2: Zet je naam bij wat je hebt gemaakt en knip het uit.

Stap 3: Verzamel dan alle knipsels en plak ze op een groot (A3) vel.

Stap 4: Schrijf er 'Reinaert de V.' boven en zet ook de datum van het voorstellingsbezoek erbij. Misschien hebben jullie zelfs wel een foto van jullie klas in het theater? Die mag er dan natuurlijk ook bijgeplakt worden.

Stap 5: Eventueel nog een beetje versieren en daarna natuurlijk ophangen in de klas, of ergens anders in de school waar iedereen jullie dagboekkunstwerk kan bewonderen.

Stap 6: Wij van Holland Opera zouden het enorm leuk vinden om ook mee te genieten. Mailen jullie ons een foto van het resultaat? Stuur die naar: info@hollandopera.nl

LAATSTE TIP:

In de voorstelling en in deze lesbrieff ging het een aantal keer over een *rechtszaak*. Willen jullie daar meer over weten en hier in de klas nog wat tijd aan besteden? Klokhuis maakte er een leuke en leerzame aflevering over (**DIA 8**): [Het Klokhuis - Uitzending - Rechtszaak - NTR](#)

Beste docent,

Hartelijk dank voor het behandelen van deze lesbrief. We hopen van harte dat jullie genoten hebben van de voorstelling en het bijhorende lesmateriaal. We ontvangen graag de reacties van de leerlingen en van jou als docent zijnde per e-mail. Net als de foto(s) van het dagboekkunstwerk mag dat naar info@hollandopera.nl

Theatrale groet,
Team Holland Opera